

HUTBEDE ASÂ TAŞIMANIN SEBEBİ

Bazı yerlerde imam hutbeye çıktığında elinde asâ bulundurur. Bunun sebebi nedir?

Cevap: A'râf: 107, Şuarâ: 32. âyetlerde Hz. Musâ'nın asâsın-dan söz edilir. Yüce Allah ateş biçiminde tecelli ettiği zaman Mûsâ'-ya, asâsını yere atmasını emreder. Musa'nın attığı asâ yılanı çevrilir. Eline alınca yine eski haline döner. Kızıldeniz'i geçmek için Musa, asâsıyla denize vurunca deniz yarılr, deniz ortasında bir yol oluşur. Bakara Suresi 60. âyette kavmine su sağlamak için asâsıyla vurduğu kayadan 10 su gözesi fışkırır.

Hz. Süleyman'ın da yanından ayırmadığı bir asâsı varmış. Câhiz, Kitâbu'l-Beyân ve't-Tebyîn'de (Kahire 1311-1313, 2/49, vs.) eski Araplar arasında asânın nasıl kullanıldığını anlatır. Üsame ibn Munkiz de Kitâbu'l-Asâ diye bir eser yazmıştır (A.J. Wensinck, İsl. Ans. 1/660-661)

Bazı tarikat pîrlerinin de böyle mânevî değeri olan asâ taşıdıkları ve bunu haleflerine devrettikleri bilinmektedir. Bizzat Hocam Hacı Muharrem Efendi de kendisine, hocası ve tasavvuf piri Hacı Ömer Hüdâyî Baba'nın bir asâ vermiş olduğunu anlatmıştı.

Gerek Tevrat'tan, gerek Kur'ân-ı Kerîm'den, ma'nevî güç taşıyan Asâ'nın Hz. Mûsâ'ya, kayınpederi Hz. Şu'ayb tarafından ve-ril-diği anlaşılmaktadır.

Kısa mızrağa *Aneze* denilir. *Aneze*, bir liderin önünde taşınan, flama işlevini gören mızraktır.

İlk defa Hz. Peygamber (624) tarihinde bayram namazına gider-ken Bilâl, önünde Aneze taşıdı. Bu mızrak namaz esna-sında yere di-kilip sütün vazifesi gördü. Aynı durum, sonraki bayramda da yineleni.

Daha sonra Peygamber'in halefleri arasında bir asâ veya mızrak taşıma âdet oldu. Cuma namazı için minbere çıkan hatibin de elinde bir asâ, bir kılıç bulundurması veya ona dayanması emredildi. Bec-ker'e göre asâ ve minber eski Arabistan'da hakimin ve hatibin özel alâmeti idi.

Rivayete göre Habeş Necaşisi, Zübeyr aracılığı ile Hz. Peygamber'e hediye olarak bir (hattâ üç) aneze göndermiştir (A. J. Wensinck, İsl. Ans. 1/433)